

Unia Europejska przedłuża żywotność największego truciciela w Europie, w chwili gdy naukowcy wzywają do wycofania się z inwestycji węglowych

[Warszawa / Bruksela, 14 kwietnia 2014] Decyzja Komisji Europejskiej (KE) z lutego br., umożliwiająca Polskiej Grupie Energetycznej (PGE) kontynuację produkcji z wykorzystaniem przestarzałych bloków produkcyjnych w Bełchatowie, największej w Europie elektrowni węglowej będącej największym źródłem emisji CO₂, jest kwestionowana przez organizacje pozarządowe. Decyzja Komisji nie uwzględnia poprzedniego zobowiązania operatora wobec kredytodawców do zamknięcia dwóch bloków do końca 2015 roku (1), o czym dwie organizacje informowały ostatnio w liście wystanym do KE.

Operator BOT Elektrownia Bełchatów S.A., która została przejęta przez Polską Grupę Energetyczną (PGE) w 2007r., zgodziła się na zamknięcie bloków 1 i 2 zgodnie z warunkami umowy z konsorcjum międzynarodowych instytucji finansowych, finansujących modernizację części elektrowni na czele z Europejskim Bankiem Odbudowy i Rozwoju (EBOR) (2). „Operator obiecał wyłączenie dwóch najstarszych bloków elektrowni do końca 2015r. w zamian za pomoc finansową na wymianę innego bloku”, **powiedział Christian Schaible z Europejskiego Biura Ochrony Środowiska (EEB)**. „Wykorzystywanie przestarzałych bloków jest nie tylko szkodliwe dla środowiska, ale to także jawne oszustwo”.

Według informacji podanych na stronie EBOR pożyczka została udzielona na podstawie (3): „[...] istotnych korzyści dla środowiska naturalnego, jako że nowy [blok] będzie w stanie zastąpić starsze zanieczyszczające bloki energetyczne w Polsce, prowadząc do proporcjonalnej redukcji emisji”. Do tej pory nie ma publicznie dostępnych danych, które wskazują, że PGE podjęła kroki w celu wypełnienia swoich zobowiązań do zamknięcia bloku. W rzeczywistości, w ramach tzw. Przejściowego Planu Krajowego (TNP), operator planuje wykorzystywać te bloki do 2020 roku (4).

W tym samym czasie przedstawiciele rządów z całego świata spotykają się w Berlinie w celu podsumowania najnowszego raportu Międzyrządowego Panelu ds. Zmian Klimatu (IPCC), dotyczącego redukcji emisji CO₂. „Decyzja o przedłużeniu żywotności tej brudnej i przestarzałej elektrowni zbiega się z najnowszymi doniesieniami IPCC, który wezwał do wycofania się z węgla i podążania w kierunku niskowęglowej przyszłości”, **stwierdza Kathrin Gutmann z CAN Europe**.

Trzynaście bloków bełchatowskiej elektrowni jest nie tylko największym źródłem emisji CO₂ w Europie, ale także ogromnym emitentem niebezpiecznych substancji zanieczyszczających powietrze, takich jak dwutlenek siarki, tlenek azotu czy cząstki stałe. Te szkodliwe gazy są przedmiotem dyrektywy w sprawie emisji przemysłowych w UE (IED), która wprowadza bardziej rygorystyczne limity dla elektrowni w styczniu 2016 roku. Jednak Polska zdecydowała się skorzystać ze zwolnienia z tych limitów w ramach przejściowego planu krajowego (TNP), który pozwala elektrowniom na opóźnienie wprowadzenia kontroli zanieczyszczeń do 2020 roku. Plan obejmuje 73 instalacje, w tym bloki energetyczne 1-12 w Bełchatowie.

„Elektrownia Bełchatów przyczynia się do problemów zdrowotnych i środowiskowych jak żadna inna elektrownia w Unii Europejskiej”, **mówi Julia Husher z Health and Environment Alliance (HEAL)**. „Własna ocena oddziaływania na środowisko operatora wyraźnie stwierdza, że zamknięcie dwóch

EUROPEAN
ENVIRONMENTAL
BUREAU

GREENPEACE

przestarzałych bloków doprowadzi do czystszej powietrza skutkującej zmniejszeniem liczby chorób układu oddechowego. Przedłużanie czasu pracy tych bloków oznacza niepotrzebne i niezasadne skutki dla zdrowia ludzkiego” (6).

Uwagi:

(1) List European Environmental Bureau (EEB) i Health and Environment Alliance (HEAL) do Komisji Europejskiej : <http://www.eeb.org/EEB/?LinkServID=EFC156E5-5056-B741-DB3520FA2E39DE5D>.

Przejściowy plan krajowy (TNP) umożliwia państwom członkowskim wyłączenie dużych instalacji spalania energetycznego z minimum wiążącego dla limitów emisji dla SO₂, NO_x i pyłów (PM_{2,5} i PM₁₀), które zostały zastrzeżone przez dyrektywę w sprawie emisji przemysłowej UE (Industrial Emissions Directive - IED) ze skutkiem od 1 stycznia 2016. Derogacja TNP umożliwia operatorom wprowadzenie surowych ograniczeń w czasie późniejszym, do lipca 2020r., poprzez ustanowienie wspólnej emisji dla wszystkich elektrowni, a tym samym opóźnienie kosztownych inwestycji w nowe techniki kontroli zanieczyszczeń.

(2) Plan modernizacji obejmuje budowę nowego bloku (bloku 13), dla którego bloki 1 i 2 powinny być zamknięte, a także modernizację bloków 3-12. Dodatkowo, systemy odsiarczania gazów spalinowych do usuwania dwutlenku siarki z kominów powinny być zainstalowane w dwóch blokach, które nie miały żadnych filtrów dla tej substancji przed 2005r. Ponadto, w ramach projektu powinny zostać wprowadzone najlepsze dostępne techniki kontroli zanieczyszczeń. Po wybudowaniu bloku 13 i pracach w blokach 1-6 Bełchatów jest obecnie jedną z największych elektrowni węglowych na świecie (z 5298 MW mocy zainstalowanej) i gdy działania na blokach 7-12 się zakończą, prawdopodobnie wyprzedzi Tuoketuo w Chinach (porównanie na stronie internetowej operatora: <http://www.elbelchatow.pgegielk.pl/index.php/2011/08/04/5053-mw-z-elektrowni-belchatow/>).

(3) Europejski Bank Odbudowy i Rozwoju: Dokumenty podsumowujące projekt Bełchatów II <http://www.ebrd.com/english/pages/project/psd/2005/25438.shtml>; Elektrownia Bełchatów SA & ELBIS: Budowa bloku 833 MW w BOT Elektrownia Bełchatów SA - Streszczenie raportu o oddziaływaniu na środowisko <http://www.ebrd.com/english/pages/project/eia/25438e.pdf>

(4) Załącznik 8 do Przejściowego Planu Krajowego w wersji z 12 grudnia 2013r., pobrany ze strony internetowej Komisji Europejskiej CIRCABC <http://www.eeb.org/EEB/?LinkServID=FA21693E-5056-B741-DB56BA00D2E0F5AE>

(5) W 2013r. Bełchatów wyemitował 37 mln ton emitowanego CO₂ w porównaniu do około 30 mln ton rocznie w latach 2007 i 2010. Komisja Europejska, Dyrekcja Generalna ds. Działań w dziedzinie Klimatu, http://ec.europa.eu/clima/policies/ets/registry/docs/verified_emissions_2013_en.xls oraz European Pollutant Release and Transfer Register <http://prtr.ec.europa.eu/>

(6) Raport Europejskiej Agencji Środowiska z 2011 r. szacuje koszty zewnętrzne elektrowni Bełchatów, w tym kosztów emisji CO₂, na 1,5-2,5 mld euro rocznie, co czyni go największym zanieczyszczającym w skali europejskiej. Raport Europejskiej Agencji Ochrony Środowiska, 2011 *Revealing the costs of air pollution from industrial facilities in Europe*, <http://www.eea.europa.eu/publications/cost-of-air-pollution>

Dane kontaktowe:

EEB:

Christian Schaible, Specjalista ds. produkcji przemysłowej, tel: +32 22 89 10 90, email:

christian.schaible@eeb.org

Alison Abrahams, Specjalista ds. komunikacji, tel: +32 22 89 13 09, email: alison.abrahams@eeb.org

GREENPEACE

HEAL:

Julia Huscher, Specjalista ds. węgla i zdrowia, [+32 489 97 74 69](tel:+32489977469), email: julia@env-health.org

Weronika Piestrzyńska, Doradca ds. komunikacji, tel: [+ 48 782 466 881](tel:+48782466881), email: veronika@env-health.org

Climate Action Network Europe:

Vanessa Bulkacz, Specjalista ds. komunikacji, tel: +32 494 525 738

Kathrin Gutmann, Specjalista ds. węgla, email: kathrin@caneurope.org

CEE Bankwatch Network:

Kuba Gogolewski, Koordynator projektu, CEE Bankwatch Network, Tel: +32 28 93 10 32, email: kuba.gogolewski@bankwatch.org